

Asia: VN/1972/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

-

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

-

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

Keski-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä koulutuksen arvon nostamista työvoiman saatavuuden varmistamisessa. Ammatillisen koulutuksen tulee pystyä joustamaan ja muuttumaan paikallisten työvoimatarpeiden mukaan ja ammatillinen koulutus on syytä laskea tärkeäksi keinoksi työvoimapulan poistamiseksi. Työelämän ja ammatillisen koulutuksen yhteistyön mahdollisuus korostuu ammatillisten taitojen kehittämisessä, jatkuvassa oppimisessa sekä oppisopimuskoulutuksen nopeissa työllistämismahdollisuuksissa. Ammatillisen koulutuksen tarjoamat kansainväliset kokemukset mahdollistavat avoimen suhtautumisen ulkomaisen työvoiman palkkaamiseen työpaikoille sekä kielitaidon lisääntymisen.

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

Ulkomaisten korkeakouluopiskelijoiden työllistyminen Suomeen opintojensa jälkeen on tärkeää. Sen vuoksi kansainvälisiä osajia houkutteleva Talent Boost -ohjelma on ajankohtainen. Lisäksi olisi nopeasti muokattava työperäisen maahanmuuton käytännön järjestelyjä sujuvammaksi.

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

-

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

-

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

Jatkossa työelämässä uuden oppiminen ja ammattitaidon päivittäminen on ratkaisevaa, jonka vuoksi siihen on kannustettava sekä tehtävä lisäkoulutautuminen helpoksi. Jatkuva oppiminen tulisi mahdollistaa entistä tehokkaammin erilaisilla täydennyskoulutusmalleilla ja uusilla koulutusta ja työtä joustavasti yhdistävillä ratkaisuilla. Ajasta ja paikasta riippumaton opetus sekä digitaaliset ratkaisut ja oppimisympäristöjen kehittäminen korostuvat myös maakuntatasolla kehittämissuunnitelmissa. Aikuiskoulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen liittyy osaltaan myös kattavat koulutusväylät koulutusasteelta toiselle, jotta taataan joustava koulutusverkosto kaikilla koulutuksen tasoilla.

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

On tärkeää, että pedagoginen osaaminen pidetään vahvana alueilla. Mm. luokanopettajakoulutukseen ja etäopetuksen kehittämiseen panostaminen on erityisen tärkeää, kun opetuksen muodot ja välineet jatkuvasti muuttuvat mm. digitalisaation myötä.

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

-

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

-

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

Ammatillisen koulutuksen henkilökohtaistamista on syytä tehostaa ja luoda joustavat koulutuspolut maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita varten. Aiemmin opitun tunnistaminen ja tunnustaminen on tärkeää, jotta maahanmuuttajan kotimaassa oppimaa ammattitaitoa ei hukattaisi.

Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat

Osaamistarpeiden ennakointia olisi tehostettava yhdessä työelämän kanssa, jotta koulutuksella saataisiin juuri oikeanlaista osaavaa työvoimaa elinkeinoelämän käyttöön ja että oppilaitoksista valmistuvilla olisi oikeanlaisia työpaikkoja.

Opintojen aikana saadut kansainväliset kokemukset vaikuttavat laajasti tulevien työntekijöiden asenteisiin, ammatillisiin valmiuksiin ja yleissivistykseen. Oppilaitosten osallistuminen kansainväliseen toimintaan lisää kiinnostusta suomalaiseen koulutukseen ja yhteiskuntaan ja siten lisää Suomen houkuttelevuutta työvoiman liikkua maasta toiseen.

Kaiponen Jyrki
Keski-Pohjanmaan liitto

Tuunila Teija
Keski-Pohjanmaan liitto